

Sors és szabad akarat

SZEGED

2009. szeptember 9. szerda, 19.00

Előadás

A sors a bölcs tanítómestere. Vajon életünk legtöbb eseménye véletlenül és mások hibájából történik meg velünk? Vagy azért, hogy tanuljunk belőle, s oly szabadok lehessünk egy idő után, mint egy nagymester a sakkasztalon?

A belépés díjtalan.

Ahol egykor Róma legiói álltak...

BUDAPEST

2009. szeptember 13. vasárnap, 10.00
Óbuda

Időutazás az ókori Aquincum maradványai között Óbudán

Motó: „De mit adtak nekünk a rómaiak?!”

Júniusi programunk nagy sikerére való tekintettel újra megidézük a rómaiak pannoniai emlékeit! Gyalogos sétánkkal bejárjuk az ókori Aquincum legfontosabb helyszíneit, megtekintjük a legjellegzetesebb maradványokat. A kirándulást történetész és régész tagjaink vezetésével a görög-római kutatócsoportunk szervezi.

Belépődíj:

1500 Ft, nyugdíjas, pedagógus (igazolvánnyal) és diák: 700 Ft. Ez tartalmazza a múzeumi belépőt is. A múzeumban 600 Ft-ért fotójegyet lehet vásárolni.

Beköszöntő

Kedves Olvasó!

Az emberi szervezetet csodálatosan különböző, más-más feladatra „szakosodott” részek alkotják. Összekapcsolódnak, együttműködnek egy nagyobb, közös cél érdekében: az őket egységként és magasabb rendű céljaira használó lélek szolgálatában. A harmónia és ennek következtében az egészség megbomlása akkor következik be, amikor az „egészség” összhangja átmenetileg vagy véglegesen felborul. Az egység pusztulásának egyik oka, amikor valamelyik sejt az egység adta határain túl kezd terjeszkedni és kiszorítja élettartékából a többit, a tőle különböző sejteket. Ezt az orvosok daganatnak hívják, a társadalom nagy szervezetében pedig intoleranciának nevezhetjük, amely, ha tovább fajul, gyűlölethez vezet.

A civilizáció nagy szervezetének alapja is a különbözők együttműködése, az egymást kiegészítő sokféleség. A természet is példázza ezt az igazságot: egymás mellett élnek a legváltozatosabb nemzetségek, fajok és fajták. A monokultúras földművelés modern találmánya a talaj és a termények minőségi romlásához, valamint a fajok kipusztulásához vezet, a „mononézetek” emberekre erőszakolásának követ-

kezménye pedig az egyformaság és a zsarnokság.

Nem csodálkozunk azon, hogy egy kutya és egy méh máshogyan látja a világot. Az eb a többi kutyát, esetleg valamilyen neki tetsző zsákmányállatot részesít megkülönböztetett figyelemben, míg a méh a virág illatába szédül bele. Az emberek is, látszólagos egyformaságuk ellenére, csodálatosan mások. Lényeges másságuk okát nem a külső jegyekben kell keresnünk, hanem a belülről induló egyéni törekvéseikben.

Amikor az intolerancia erőre kap, legyen az a máshogyan kinézőkkel, a máshogyan élőkkel vagy a máshogyan gondolkodókkal kapcsolatos, akkor az emberi psziché kiüresedéséről és torzulásáról beszélhetünk. Az egyéni, önálló kiteljesedésre irányuló célkitűzést felváltotta mások bírálata vagy üldözése.

Ha jól belegondolunk, tulajdonképpen az önazonossággal van a gond. Aki ismeri saját értékét, az magabiztos lesz, egyúttal nyitott és érdeklődő mások iránt. Az értékek megosztására ugyanis csak az törekedhet, akinek van mit adnia. A békés együttélés, a tolerancia így nem csak mások megtűréséből áll. Ez csupán az alapja az aktív együtt-

Létkérdések — A látható és a láthatatlan emberről

BUDAPEST

2009. szeptember 23. szerda, 18.30
Az Új Akropolisz Központja, Rigó u. 6-8.

SZEGED

2009. szeptember 16. szerda, 19.00
Az Új Akropolisz szegedi központja,
Juhász Gyula utca 36.

PÉCS

2009. szeptember 24. csütörtök, 18.30
Az Új Akropolisz pécsi központja,
Tábor utca 12.

GYŐR

2009. szeptember 28. hétfő, 18.00
Mandala Teaház, Sarkantyú köz 7.

Kilencrészes tanfolyam a gyakorlati filozófia alapjairól – Filozófiai beszélgetések

„Az ember nem olajfolthoz hasonlatos; az ember láng, amely a fellángolásra, a felfelé törekvésre és a fény árasztására született, arra, hogy eltűnjön a végtelen űrben, de nem előbb, minthogy megvilágította volna a földet és elégette volna az őt tápláló fát.”

Jorge A. Livraga

Belépődíj: Az első alkalomra a belépés díjtalan. A többire alkalmanként 600 Ft, diákoknak és munkanélkülieknek 500 Ft – A teljes sorozatra bérlet 20% kedvezménnyel kapható.

A természet elemei szellemei

PÉCS

2009. szeptember 17. csütörtök, 18.30
Az Új Akropolisz pécsi központja,
Tábor u. 12.

Előadás

- Manók, nimfák — mese vagy valóság?
- A természet látható és láthatatlan világa

A belépés díjtalan.

működésnek, amely segíti az egész szervezet és az egyén továbbfejlődését, miközben betölti saját szerepét a nagyobb egységben belül.

A belső kiüresedés mellett és azzal egyidejűleg erősödnek az érdekcsoportosulások, ahol az egyes részek már nem igazodnak az egész érdekeihez, hanem saját, független érdekeiért küzdenek, akár mások eltiprása árán is. Ha az elvakult önzés tovább fokozódik, akkor a nagy egészre nézve is fenyegetővé válhat, aminek sajnos tanúi vagyunk korunkban.

Azért tekintjük a filozófiát hatékony ellenszernek az ilyen veszélyekkel szemben, mert az embert szüntelen tanulásra és önmaga jobbítására ösztönzi, együttműködésre tanítja,

és az igazság keresésére buzdítja. Aki ezeket az elveket magáévá teszi, aligha fog egy megtalált részigazság mellett kardoskodni, hiszen belátja, hogy mennyire kicsi is az a még felfedezhetőhöz képest. Ráadásul, aki egyszer megtapasztalja a közös jóra irányuló önzetlen cselekvés örömét, az mindig ezt fogja keresni a másokhoz való viszonyában.

Deák Szilvia

Az Új Akropolisz magyarországi elnöke

SZELLŐZTETŐ

Egy játékos barangolásra – avagy egy barangolós játékra – hívja olvasóinkat a Szellőztető rovata.

Biztosan többen tapasztalták, hogy ha messziről jött vendégeknek mutatják be városukat, falujukat, akkor egy kicsit az idegen szemével nézve maguk is jobban felfedezik lakóhelyük szépségeit, amelyek nem is olyan rejtettek, csak éppen nem figyelünk rájuk. Játékunk célja éppen ez: észrevenni a szépet és értéket magunk körül.

A képen nem mindennapi fák láthatók: 19. századi irodalmunk egyik nagy alakja szívesen sétált és pihent ezek alatt a híres tölgyek alatt. A közepkorban János vitézeknek is nevezett keresztes lovagok egy erődítményt emeltek, több szerzetesrend kolostort épített itt.

Melyik nevezetes budapesti helyről van szó?

A helyes válasz megtekinthető a honlapunkon.

Megéri?

Életünk során gyakran mérlegeljük, mire is érdemes fordítanunk az energiánkat, és sokszor elhangzik környezetünkben a „nem éri meg” mondat. Olyan mintha az élet egy vegyesbolt kirakatát tárná elénk, és arra biztatna, hogy kiválasszuk, mi érdekes és mi egyáltalán nem fontos számunkra. Felöltlik azonban, hogy bármit is választunk, minden követel energiát, erőfeszítést, csak hogy bizonyos dolgok megérjék a fáradságot, mások viszont nem.

Tegyük fel a kérdést: mi éri meg mostanság a fáradságot?

Az első helyet a mindennapi teendőkhöz szokták elfoglalni, amin a megélhetéshez és a kényelem eléréséhez kapcsolódó feladatok értendők. Ezután a kellemesen megfoghatatlan érzelmi és gondolati közérzetre fordított energia következik; mélyre engedni az érzelmeket és a gondolatokat ugyanis csak bonyodalmakhoz vezet, ami végképp nem kifizetődő. Általában vonzó a sodrásnak átengedni magunkat, alkalmazkodni az uralkodó irányzatokhoz, ürességgel kitölteni az üres órákat, hogy ne tűnjön fel az ürességük. Hivatás, kutatás, önismeret, szeretet, barátság... már nem annyira „menő”, nem éri meg, nem jár előnyökkel egy olyan társadalomban, amely nem becsüli sokra őket.

De ha csak egy kicsit elgondolkodnánk, meglátnánk, hogy vannak olyan dolgok, amelyek mindig megérték és most is megérjék a fáradságot: ezek a maradandó dolgok, amelyek nem foszlanak szerte hamar, hanem elkí-

sérnek bennünket ma, és holnap is az életünk részei lesznek.

– Megéri felismerni önmagunkban a tudatos embert, hiszen amit ily módon sajátítunk el, minden bizonnyal maradandóvá lesz, és nem foszthat meg tőle minket senki.

– Minél közelebb kerülünk – az ész vagy az intuíció révén – a fontos igazságokhoz, ami alatt stabil, fajsúlyos nézeteket értünk, annál magabiztosabbak leszünk, és ez igenis megéri a fáradságot.

– Minél jobban ismerünk és megértünk másokat, nehézségeikkel együtt, annál több társra találunk és barátságot kötünk, és ez akkor is megéri, ha ezek közül nem mindegyik lesz tartós.

– Amikor egy önmagunknak és másoknak is hasznos tevékenységre fordítunk energiát, értelmet adunk az életnek, és ez is megéri, hiszen mindaddig elkísér, amíg csak élünk.

Mindezek és sok minden más is maradandó érték, amelyekre rálehetünk az időt átszelő filozófiai hagyományokban világszerte. És megéri ezek szerint élni: a filozófiát életformául választani.

Delia Steinberg Guzmán

Az Új Akropolisz nemzetközi elnöke

FILOZÓFIA MINT ÉLETFORMA

„Egyszer egy bolha folyton háborgatott egy embert. Ez megfogta, és rákiáltott: »Ki vagy te, hogy minden tagomat végiglegeled, és keresztül-kasul csipkedsz?« A bolha visszafelelt: »Így élünk mi, ne ölj meg, mert nagy kárt nem okozunk!« Az ember nevetve viszonzta: »Tüstént meghalsz saját kezem által, mert sohasem szabad hagyni, hogy a rossz – legyen az kicsiny vagy nagy – gyökeret verjen valahol.« A mese azt mutatja, hogy a rossznak, akár kicsiny, akár nagy, nem szabad irtalmazni.”

(Aiszóposz)

Varázsmesék, mítoszok szeminárium

BUDAPEST

2009. szeptember 19. szombat, 10.00
Az Új Akropolisz Központja, Rigó u. 6–8.

- Ismerkedés a varázsmesék és mítoszok párhuzamos világával
- Ami a formán túlmutat – a szimbólumok jelentősége a tudás továbbörökítésében
- Hab a tortán: az ideai Történet- és mese-pályázat tapasztalatai – beszélgetések és tapasztalatcsera a megjelent szerzőkkel

Belépődíj: 1000 Ft, diákoknak 800 Ft.

A tarjáni játszótérek takarítása

SZEGED

2009. szeptember 19. szombat, 8.00

Találkozó: 7.45-kor az Új Akropolisz szegedi központjában vagy 8 órakor a tarjáni Víztorny téren

Délelőtt 8-10-ig több kis játszótér tisztítunk meg, néhány fős csoportokban.

Tervezett munkák: szilárd burkolat seprése, homokozók ásása, locsolás, játékok megtisztítása.

A belső harc útja – a filozófia

SZÉKESFEHÉRVÁR

2009. szeptember 19. szombat, 18.00

Mokka Kultúrkávézó, Kossuth u. 3.

Kávéházi beszélgetés

- Elégedett vagy magaddal, a körülményekkel, az emberekkel, a világgal? Változni, változtatni szeretnél?
- Minden ember harmóniára, békére, boldogságra vágyik.
- De miért kell harcolni a belső békéért?

A belépés díjtan.

A férfi és női nem rejtelméi — hasonlóságok és különbségek**SZEGED****2009. szeptember 23. szerda, 18.00**
Szeged, Assam Teaház, Dugonics tér 11.

Teaházi beszélgetés

Férfiak és nők nemcsak fizikailag különbözünk egymástól, hanem gondolkodásunkban és lelki működésünkben is. Ennek ismerete közelebb vihet a másik nem jobb megértéséhez, és a bennünk rejlő erő felfedezéséhez is.

A belépés díjtalan.

Hősök és antihősök**BUDAPEST****2009. szeptember 26. szombat, 16.00**
Az Új Akropolisz Központja, Rigó u. 6–8.

Előadás

- Kik a hősök? Hol élnek? Érdemes róluk beszélni?
- Minden jó, ha jó a vége? — a hősi élet nehézségei és buktatói konkrét példák alapján
- Akhilleuszról Neóig — ókori és modern receptek a hőssé válás útján

Belépődíj: 600 Ft, diákoknak 500 Ft.

Egyiptomi játszóház — régészek iskolája**BUDAPEST****2009. október 3. szombat, 16.00**
Az Új Akropolisz Központja, Rigó u. 6–8.

- Régészkedés: ókori leletek feltárása, összeillesztése
- Szoborkészítés agyagból
- Búzakalász-Ozirisz fonása
- Írnok-képző: fáraók neveinek írása, játékos feladatmegoldások
- Egyiptomi játékok: Szenet, Wari

A játszóházat óvodásoknak és iskolásoknak is ajánljuk.

Belépődíj: 400 Ft.

Azt mondták... az önismeretről

„Ha a józan ész szabályainak megfelelő módon, buzgón, határozottan, békés lélekkel azt teszed, amit a pillanat kíván, ha sem jobbra, sem balra nem nézel, hanem génuszodat olyan tisztán igyekszel megőrizni, mintha már vissza kellene adnod; ha még hozzá mit sem vársz és mitől sem remegsz: ha úgy cselekszel, hogy tevékenységed mindig összhangban áll a természettel, és minden szavadban-megnyilatkozásodban beéred a hősi időkre emlékeztető igazsággal, akkor boldogan élsz. Márpedig ebben senki meg nem akadályozhat.”

(Marcus Aurelius)

„Ismerd meg önmagad és megismerd a világegyetemet, ismerd meg a világegyetemet és megismerd önmagad!”

(A delphoi jósdá felirata)

„Ami könnyen elérhető, az a felszínen csillog. Ami érték, olykor fénytelen, és a mélyre kell ásni érte. Amiben a sokaság élvezetét leli, sivár és illanó gyönyörűséget kínál. Amiről én beszélek, az a felszínről nem látható, és bensődben derül.”

(Seneca)

„Ami ma vagy, tegnapi gondolataidból ered, s amit most gondolsz, holnapi életedet formálja. Életünk az elménk teremtménye. Aki tisztátalan elmével szól vagy cselekszik, azt úgy követi a szenvedés, mint kocsi-ba fogott igásállatot a kerék.

Ami ma vagy, tegnapi gondolataidból ered, s amit most gondolsz, holnapi életedet formálja. Életünk az elménk teremtménye. Aki tiszta elmével szól vagy cselekszik, azt úgy követi az öröm, mint a saját árnyéka.”

(Buddha)

„Ha nem vagy rá hajlandó, hogy változtass az életeden, nem lehet rajtad segíteni.”

(Hippokratész)

„Tűzz magad elé egy jellemet mintaképül, és ahhoz igazodj, akár egyedül vagy, akár az emberek között!”

(Epiktétosz)

„Mihelyst társaid jó és rossz tulajdonságaival foglalkozol, rést nyitasz a szíveden, amin belép a gonosz-ság. Mások vizsgálata, bírálata és a velük való versengés gyöngévé tesz, majd legyőz téged.”

(Ueshiba Morihei)

AJÁNLO**csoma.mtak.hu** — A Magyar Tudományos Akadémia Kőrösi Csoma Sándor-archívuma

2009 júliusától az UNESCO Világemlékezet része Az ENSZ Nevelésügyi, Tudományos és Kulturális Szervezete tizenkét évvel ezelőtt hirdette meg a Világemlékezet programot, amely összegyűjti és megőrzi a világ szellemi örökségét, a „világ emlékezetét”. A magyar kultúra értékei közül 2009 júliusában Bolyai János Appendix című műve mellett az MTA jeles kincse, a Kőrösi Csoma Sándor-archívum került be a 193 dokumentumból álló gyűjteménybe.

Kőrösi Csoma Sándor közel negyven tibeti nyelvű könyvből álló könyvtára 1885-ben jutott az MTA tulajdonába Duka Tivadar, az Indiában működő hadiorvos, Csoma első életrajzírója közvetítésével. A csoma.mtak.hu oldalon belepillanthatunk ebbe a gyűjteménybe, többek között egy online kiadású buddhista kozmológiát (a tibeti szöveg latin betűs átírásával és magyar, illetve angol fordításával) is tanulmányozhatunk. A gazdag tartalmú és szép kiállítású honlap részletesen bemutatja a magyar őshazát kutató tudós életét és munkásságát, továbbá Duka Tivadar ugyancsak érdekes életútját. Megtalálhatók még Csoma 1834-ben kiadott két fő munkájának, a tibeti-angol szótárnak és a tibeti nyelvtannak az előszavai. Azt pedig, aki az oldal tanulmányozása után kedvet kap a további kutatáshoz, egy részletes bibliográfia is segíti.

